

Emil Perron: "En wittgensteiniansk løsning på problematisk kommunikasjon vedrørende klimaforandringer og dets tilhørende myter"

Klimaforandringer har vært en menneskeskapt utfordring man nå har vært klar over i mange tiår. Likevel kan man i dag konstatere at kommunikasjonen vedrørende klimaforandringer har vært overraskende og beklageligvis særdeles ineffektiv i å mobilisere til handling. Vi vet, men vi agerer lite til fordel for saken. I denne artikkelen hevder jeg at én av grunnene til dette er hvordan klimaforandringer og dets løsninger blir språklig formulert – ofte som myter – og at løsningen på dette kan komme med hjelp fra Wittgensteins forståelse av språk. Myter, slik som "klimavennlig, ren olje", "gass er en klimaløsning", eller enkelte former for "teknologioptimisme", er ofte språklig utformet som deskriptive sannheter om verden ved at de ofte er formulert som deklorative setninger i presens. I motsetning til normativt språk så oppfordrer ikke mytene til handling. Det er også vanskelig å motarbeide slike myter med fakta da mytene nettopp hviler på språklig tvetydighet og usikkerhet. Når språket ikke er en nøyaktig representasjon av verden vil ikke påstandene ha en (åpenbar) sannhetsverdi, hevder Wittgenstein, som betyr at man heller ikke kan bedømme påstandene og tillegge dem en verdi av enten sannhet eller løgn. Løsningen på klimamyter finnes altså i språket, ikke i mer fakta. Klimamyter viser oss mulighetsbetingelser som ikke korresponderer med en faktisk virkelighet. Wittgensteins språkspill kan hjelpe oss med å påpeke at språket determinerer mulighetsbetingelsene for handling. Det første steget mot handling, og især reflektert handling, er å identifisere mulig handling, eller handlingsrom. Dermed må vi først språklig, og altså konseptuelt, formulere situasjonen korrekt ved å unngå klimamyter. I klimamyter blir handlingsrommet feilaktig presentert. Wittgensteins språkspill kaster lys over hvordan språket former vårt potensielle handlingsrom. Dette åpner for mulig handling som bedre korresponderer til virkelighetens klimaforandringer, også ved å unngå tvetydige klimamyter. Vi kan nå altså se potensielle handlinger i handlingsrommet og dermed kunne gå til handling. Kun ved først å løse de språklige flokene ved klimamyter kan vi begynne å se hvordan vi kan handle. I så måte har Wittgenstein sin rettmessige plass i en diskusjon om klimakommunikasjon.